

LAPORAN AKHIR LATIHAN INDUSTRI DI
PEJABAT KASTAM DIRAJA MUAR
JOHOR DARUL TAKZIM

DISEDIAKAN UNTUK:
ENCIK WAN ABD. AZIZ BIN WAN MOHD. AMIN

Oleh:
EVELYN WONG PO LIN
Sarjana Muda Sains:Polisi Awam Dan Sekitaran

Jabatan Pengajian Am
Fakulti Pengurusan Dan Ekonomi
Kolej Universiti Sains Dan Teknologi Malaysia
(KUSTEM)

2002

1100032994

LAPORAN AKHIR LATIHAN INDUSTRI DI
PEJABAT KASTAM DIRAJA MUAR
JOHOR DARUL TAKZIM

Oleh:
EVELYN WONG PO LIN
Sarjana Muda Sains:Polisi Awam Dan Sekitaran

Laporan Latihan Industri ini dijalankan bagi
memenuhi syarat lulus
kursus SOS4299: Latihan Industri

Jabatan Pengajian Am
Fakulti Pengurusan Dan Ekonomi
Kolej Universiti Sains Dan Teknologi Malaysia
(KUSTEM)

Dedikasi khas

untuk

keluargaku

yang tersayang

PUSAT PENELITIAN DAN PENGEMBANGAN PEMBELAJARAN DIGITAL
TANAH NUR ZAHRAH

PENGHARGAAN

Salam sejahtera.

Di dalam ruangan penghargaan ini, saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua pihak yang telah menghulurkan bantuan kepada saya sebelum, semasa dan selepas latihan industri dan untuk menyiapkan laporan ini.

Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Prof. Madya Dr. Wan Salihin Wong Abdullah selaku Dekan Fakulti Pengurusan Dan Ekonomi dan Pengerusi bagi Latihan Industri Fakulti Pengurusan Dan Ekonomi yang telah mengadakan dua taklimat kepada pelajar kepada pelajar-pelajar sebelum menempuhi latihan industri.

Selain daripada itu, saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Dr. Wan Ibrahim Wan Ahmad selaku penyelar program Sarjana Muda Sains: Polisi Awam Dan Sekitaran kerana telah memberi nasihat dan pedoman kepada pelajar-pelajar Sarjana Muda Sains: Polisi Awam Dan Sekitaran yang terbabit di dalam latihan praktikal sebelum menempuhi latihan praktikal.

Di samping itu, saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada penyelia program Sarjana Muda Sains: Polisi Awam Dan Sekitaran iaitu Encik Wan Abd. Aziz Bin Wan Mohd. Amin. Beliau telah banyak mengorbankan masa dan tenaga beliau untuk menjawab segala permasalahan yang saya hadapi.

Saya juga ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Encik Wan Azmi dan Cik Azlina Abdul Aziz selaku urusetia Latihan Industri bagi program Sarjana Muda Sains: Polisi Awam Dan Sekitaran. Mereka telah banyak terlibat di dalam mengurus latihan industri ini di mana mereka telah menyediakan buku panduan latihan industri, menyediakan aktiviti latihan industri, menyediakan kad nama pelajar, dan membantu menyelesaikan segala masalah yang saya hadapi semasa menjalani latihan industri.

Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Encik Noor Azman Bin Ahmad selaku Penguasa Kastam W3 (Pengurusan Sumber Manusia) dan Program Pengurusan Sokongan dan sebagai penyelia saya di Pejabat Kastam Diraja Malaysia di Muar, Johor. Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada beliau kerana beliau telah menjaga kebajikan saya dan banyak membantu saya menyelesaikan masalah yang saya hadapi semasa menjalani latihan praktikal di Pejabat Kastam.

Saya juga ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua Ketua Bahagian kerana sudi memberi tunjuk ajar kepada saya sewaktu saya menjalani latihan praktikal saya di Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor. Saya ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Encik Naim Bin Miskon selaku Penguasa Kastam W3 (Bahagian Kastam), Encik Khalid Bin Mohd Ali selaku Penguasa Kastam W3 (Bahagian Naziran Premis Berlesen), Encik Rofie Bin Hasbullah selaku Penguasa Kastam W3 (Pencegah), dan Puan Lee Heng Liang selaku Penguasa Kastam W3 (Bahagian Cukai Dalam, Unit Kawalan/Pengecualian). Selain daripada itu, saya juga ingin merakamkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua kakitangan Pejabat Kastam yang lain kerana sudi meluangkan masa mereka untuk mengajar saya mengenai perkastaman.

Akhir sekali, saya ingin menghulur sepuluh jari dan memohon maaf kepada semua pihak sekiranya terdapat silap dan salah .

Saya mengakhiri ruangan penghargaan ini dengan ribuan terima kasih.

**EVELYN WONG PO LIN,
JABATAN PENGAJIAN AM,
FAKULTI PENGURUSAN DAN EKONOMI,
KOLEJ UNIVERSITI SAINS DAN TEKNOLOGI MALAYSIA,
(KUSTEM)
29 SEPTEMBER 2002.**

KANDUNGAN

MUKA SURAT

Penghargaan	iii
Kandungan	vi
Senarai Jadual	x
Senarai Carta	xi
Senarai Gambar	xii
Ringkasan Eksekutif	xiii
BAB 1: LATAR BELAKANG PEJABAT KASTAM DIRAJA MUAR, JOHOR	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Sejarah Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor.	3
1.3 Objektif	9
1.3.1 Objektif Jabatan Kastam Diraja Malaysia	9
1.3.2 Objektif Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor	9
1.4 Visi, Misi Dan Etika Perkhidmatan Jabatan	10
1.4.1 Visi Jabatan Kastam Diraja Malaysia	10
1.4.2 Visi Pejabat Kastam Diraja Muar	10
1.4.3 Misi Jabatan Kastam Diraja Malaysia	11
1.4.4 Misi Pejabat Kastam Diraja Muar	11
1.4.5 Etika Perkhidmatan Jabatan	11
1.5 Piagam Pejabat	11

1.6	Dasar Kualiti Pejabat Kastam Diraja Muar.	13
1.6.1	Dasar Kualiti Jabatan Kastam Diraja Malaysia	13
1.6.2	Dasar Kualiti Pejabat Kastam Diraja Muar	13
1.7	Matlamat, Tanggungjawab dan Peranan Jabatan Kastam Diraja Malaysia.	13
1.7.1	Matlamat Jabatan Diraja Malaysia	13
1.7.2	Tanggungjawab Jabatan Kastam Diraja Malaysia	14
1.7.3	Peranan Jabatan Kastam Diraja Malaysia	15
1.8	Lambang Kastam.	20
1.8.1	Warna Kuning	20
1.8.2	Bulan dan bintang 14 serta 14 dua ekor harimau	20
1.8.3	Roda Gear	21
1.9	Moto Jabatan Kastam Diraja Malaysia.	21
1.9.1	Amanah Berkhidmat	21
1.9.2	Ikhlas	22
1.9.3	Dedikasi	22
1.10	Lagu-lagu Patriotik Jabatan Kastam Diraja Malaysia.	22
1.11	Kawasan Dalam Kawalan Stesen Muar.	25
1.12	Carta Organisasi	27
1.12.1	Carta Organisasi Bahagian Pengurusan Sumber Manusia, Pejabat Kastam Diraja Muar.	27
1.12.2	Carta Organisasi Bahagian Cukai Dalam, Pejabat Kastam Diraja Muar	28
1.12.3	Carta Organisasi Bahagian Pencegah, Pejabat Kastam Diraja Muar	29

1.12.4	Carta Organisasi Bahagian Kastam, Pejabat Kastam Muar.	30
1.12.5	Carta Organisasi Bahagian Naziran Premis Berlesen, Pejabat Kastam Diraja Muar	31
1.12.6	Carta Organisasi Cawangan Segamat Inland Port, Pejabat Kastam Diraja Muar	32
1.13	Aktiviti Organisasi	33
1.13.1	Aktiviti di Bahagian Pengurusan Sumber Manusia, Pejabat Kastam Diraja Muar.	33
1.13.2	Aktiviti di Bahagian Cukai Dalam, Pejabat Kastam Diraja Muar.	34
1.13.3	Aktiviti di Bahagian Pencegah, Pejabat Kastam Diraja Muar.	39
1.13.4	Aktiviti di Bahagian Kastam, Pejabat Kastam Diraja Muar.	40
1.13.5	Aktiviti di Bahagian Naziran Premis Berlesen, Pejabat Kastam Diraja Muar.	43
1.13.5	Aktiviti di Cawangan Segamat Inland Port, Pejabat Kastam Diraja Muar.	44
1.14	Kemahiran yang ingin dipelajari	44
BAB 2: PENGENALPASTIAN MASALAH DAN CADANGAN PENYELESAIAN		46
2.1	Sistem sedia ada.	46
2.1.1	Sistem perakam waktu di Bahagian Pengurusan Sumber Manusia	46
2.1.2	Sistem Pemfailan secara manual di Bahagian Cukai Dalam	47

2.1.3	Sistem Pemeriksaan Akaun Secara Manual di Bahagian Naziran Premis Berlesen	47
2.2	Masalah yang dikenalpasti	48
2.2.1	Penyalahgunaan kad perakam waktu	48
2.2.2	Banyak fail yang perlu dibuka	48
2.2.3	Pengilang terpaksa dari penyemakan akaun	49
2.2.4	Tidak mempunyai pembantu penguasa kastam	50
2.3	Rumusan Analisis dan perbincangan	50
2.4	Cadangan penyelesaian	52
2.5	Pelaksanaan Cadangan dan Implikasi	53
BAB 3: PENUTUP		56
Bibliografi		58
Lampiran		59

SENARAI JADUAL

Jadual 1.11.1: Keluasan Daerah Muar dan Segamat.	26
Jadual 1.11.2: Kawasan yang terletak di dalam daerah Muar dan Segamat	26

PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH

SENARAI CARTA

Carta 1.12.1: Carta Organisasi Bahagian Pengurusan Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor.	27
Carta 1.12.2: Carta Organisasi Bahagian Cukai Dalam Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor.	28
Carta 1.12.3: Carta Organisasi Bahagian Pencegah Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor.	29
Carta 1.12.4: Carta Organisasi Bahagian Kastam Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor.	30
Carta 1.12.5: Carta Organisasi Naziran Premis Berlesen Pejabat Kastam Diraja Muar, Johor.	31
Carta 1.12.6. Carta Organisasi Cawangan Segamat Inland Port Pejabat Kastam Muar, Johor.	32

SENARAI GAMBAR

Gambar 1.1: Gambar Pejabat Kastam Diraja Muar.

8

PUSAT PEMBELAJARAN DIGITAL SULTANAH NUR ZAHIRAH

RINGKASAN EKSEKUTIF

Jabatan Kastam Diraja Malaysia merupakan sebuah jabatan yang terletak di bawah Kementerian Kewangan. Objektif Pejabat Kastam Diraja Muar adalah bagi meningkatkan lagi aktiviti lagi aktiviti mengesan dan mencegah kegiatan penyeludupan barang-barang berduit import/eksport dan barang-barang yang bertentangan dengan kepentingan negara dari segi keselamatan dan kepentingan sosial serta kegiatan mencegah penyelewengan hasil dengan cekap dan berkesan. Selain itu, Pejabat Kastam Diraja Muar berobjektif untuk mengurus dan membangunkan sumber-sumber dalam jabatan iaitu tenaga manusia, kewangan, kemudahan, perundangan, sistem dan prosedur dengan cekap dan berkesan. Visi Pejabat adalah menjadikan Stesen Kastam Muar di antara pentadbir percukaian kastam yang terbaik di Malaysia. Misi Pejabat pula adalah untuk memungut cukai, mengawal hasil dan menggalakkan pertumbuhan industri dengan cekap, berkesan dan telus berlandaskan penghayatan etika perkhidmatan jabatan A.B.I.D.

Sistem perakam waktu diperkenalkan oleh Bahagian Pengurusan Sumber Manusia. Sistem perakam waktu diperkenalkan dengan tujuan untuk memastikan kakitangan pejabat hadir sebelum waktu bekerja iaitu sebelum pukul 8.00 pagi atau tepat pada waktu bekerja pada pukul 8.00 pagi. Sistem perakam waktu ini diperkenalkan dengan tujuan untuk memastikan bahawa

kakitangan pejabat meninggalkan tempat bekerja pada waktu bekerja kecuali pekerja yang ditugaskan bekerja 'over time'. Bagi pekerja yang bekerja 'over time' juga dikehendaki untuk menggunakan mesin perakam waktu untuk merakamkan masa balik. Ini adalah bagi memastikan tiada pekerja yang tinggal di dalam pejabat selepas waktu bekerja. Penggunaan mesin perakam waktu juga diadakan bagi menjamin keselamatan pejabat bagi memastikan tidak berlaku kehilangan apa-apa dokumen. Masalah yang wujud dari sistem perakam waktu adalah penyalahgunaan sistem perakam waktu. Penyalahgunaan kad perakam waktu adalah kakitangan yang membantu rakan mereka untuk 'punch card' bagi mereka yang belum lagi hadir ke tempat kerja. Ini mendorong sesetengah pekerja untuk hadir lewat ke tempat kerja.

Bahagian Cukai Dalam masih menggunakan pemfailan secara manual. Segala maklumat pengilang seperti permohonan baru kemudahan dan pembaharuan kemudahan dimasukkan di dalam fail. Segala borang kastam perlu diisi dengan mengisi borang secara manual. Stesen Muar mengawal industri yang terletak di dalam kawasan Daerah Muar Selatan, Daerah Muar Utara, Daerah Segamat Selatan dan Daerah Segamat Utara. Bahagian Cukai Dalam mengendalikan banyak perkara yang berkaitan dengan kemudahan Cukai Jualan. Dengan ini banyak fail yang perlu dibuka lalu kabinet yang ada sudah tidak menampung fail yang semakin bertambah. Dengan ini fail diletakkan di atas lantai. Kadangkala apabila hujan turun dengan lebat air akan mengalir masuk menyebabkan fail tersebut basah dan rosak.

Sistem Naziran Premis Berlesen menggunakan pemeriksaan akaun secara manual. Penguasa Kastam sendiri yang akan membuat pemeriksaan akaun ke atas akaun tersebut. Di bahagian Naziran Premis Berlesen, penguasa kastam bahagian ini yang akan membuat penyemakan ke atas fail setiap pengilang yang terletak di bawah Bahagian Cukai Dalaman dan Bahagian Kastam. Untuk menyemak fail tersebut Penguasa Kastam akan meminta fail tersebut dari Bahagian Cukai Dalaman dan Bahagian Kastam. Ada kalanya terdapat fail–fail yang hilang. Apabila terdapat fail–fail yang hilang, maka penguasa kastam tidak dapat membuat penyemakan ke atas pengilang tersebut. Dengan ini, pengilang tersebut adalah bebas dari penyemakan akaun.

Secara kesimpulannya, latihan praktikal ini banyak membawa manfaat kepada pelajar. Dengan ini latihan praktikal harus diteruskan.